

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
mervärdesskatt och punktskatter

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: karin.larsson.linnerhed@regeringskansliet.se

Stockholm 1 september 2025

Remiss: Betänkandet Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel (SOU 2025:30) (Fi2025/00744)

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter över Finansdepartementets remiss av betänkandet *Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel (SOU 2025:30) (Fi2025/00744)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR tillstyrker förslaget. FAR önskar dock ett förtydligande av övergångsbestämmelsen för vinstmarginalbeskattning.

FAR:s kommentarer

FAR är positivt inställd till utredningens syfte att förenkla mervärdesskattereglerna avseende begagnade varor och att ta ställning till om regelverket kring uttagsbeskattning kan utformas så att mervärdesskattekonsekvenserna vid gåvor av varor till hjälporganisationer och liknande blir mer förutsebara. Det anges särskilt att återanvändning ska främjas och att reglerna ska underlätta att varor, som annars skulle kasseras, doneras till välgörenhet.

Förslagen kan delas upp i *Vinstmarginalbeskattning* och *Kvalificerat undantag för livsmedel*.

Vinstmarginalbeskattning

Beträffande vinstmarginalbeskattning (VMB) kan konstateras att dessa regler endast är tillämpliga när den ursprungliga ägaren inte debiterat moms på sin försäljning. Det gäller exempelvis när denne är en privatperson, ett företag med liten årsomsättning eller ett företag som inte haft rätt till avdrag för ingående moms vid sitt inköp. VMB-reglerna träffar således aktörer som är återförsäljare av varor som köpts in under någon av dessa premisser. Reglerna kvarstår oförändrade vad gäller möjligheten att tillämpa desamma.

Utredningens förslag avser hur beskattningsunderlaget ska beräknas. I normalfallet ska vinstmarginalen fastställas per vara men under vissa förutsättningar kan en återförsäljare tillämpa en förenklad beräkningsmetod. Det gäller när flera varor köps in eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt. I sådant fall ska återförsäljaren beräkna vinstmarginalen och skatten per

redovisningsperiod i stället för per vara. Utredningen föreslår att den förenklade metoden även ska användas om varans inköpspris inte överstiger 10 000 kr. FAR delar utredningens uppfattning att den förenklade beräkningsmetoden kommer att kunna tillämpas av fler återförsäljare än vad som gäller enligt nuvarande regler. En återförsäljare av kläder, linne, husgeråd, möbler och dylikt ska således i högre utsträckning kunna redovisa mervärdesskatt på vinstmarginalen per månad/kvartal i stället för att beräkna densamma per enskild vara. För företag som köper in dödsbon och dylikt torde inte förslaget medföra någon skillnad jämfört med nuvarande tillämpning men andra företag, som tar in enskilda varor, kommer också att kunna förenkla sin hantering. Förslaget gäller inte begagnade bilar och liknande motorfordon där vinstmarginalen, precis som nu, måste beräknas per vara.

Enligt nuvarande regler har en återförsäljare som till huvudsaklig del tillämpar förenklad metod på sina varor rätt att även tillämpa denna metod på övriga leveranser. Förslaget uttrycker att denna rätt ska tillkomma en återförsäljare som så gott som uteslutande tillämpar förenklad metod. Mot bakgrund av att de aktuella företagen som köper in begagnade varor från privatpersoner, sannolikt ofta har inköpspris under 10 000 kr, delar FAR utredningens uppfattning att betydligt fler företag kommer att kunna omfattas av den förenklade metoden för hela sin försäljning. Därmed behöver dessa företag inte ha alltför betungade administration för att i vissa fall följa marginalen vara för vara och i andra fall (såsom vid inköp av dödsbon) tillämpa en förenklad metod för beräkning av skatten på vinstmarginalen.

Det framgår att förslaget avseende vinstmarginalbeskattningen ska träda i kraft den 1 januari 2027 och att äldre föreskrifter ska gälla för mervärdesskatt som avser transaktioner för vilka den beskattningsgrundande händelsen (det vill säga försäljningen) inträffat före ikraftträdandet. FAR efterfrågar en tydligare beskrivning hur ett företag – som, om lagförslaget blir verklighet, övergår till förenklad metod – ska tillämpa reglerna om inköpet gjorts innan årsskiftet och försäljningen sker därefter. Ett sådant företag kommer då ha en hög vinstmarginal i januari 2027, utan att ha kunnat tillgodogöra sig kostnaden (den negativa vinstmarginalen) för inköpet, vilket skulle ha redovisats i en period under 2026 om lagändringen hade gällt då. FAR önskar att lagstiftaren i kommande lagförslag utvecklar övergångsreglerna på ett sätt som gör att företagen inte beskattas för högt utan att det faktiskt är vinstmarginalen (inte försäljningspriset) under perioden som utgör underlag för beräkningen av skatt.

Kvalificerat undantag för livsmedel

FAR konstaterar att utredningens förslag innebär att ett företag kan donera livsmedel till en hjälporganisation utan att behöva redovisa utgående moms. Hjälporganisationen måste dock vara godkänd som gåvomottagare enligt reglerna om skattereduktion vid gåva. Därtill ställs krav på att organisationen ska främja eller bedriva sådan social hjälpverksamhet som avses i 7 kap 4 § inkomstskattelagen.

Skatteverket har sedan tidigare angett i sin rättsliga vägledning att myndigheten anser att ett företag har rätt att donera livsmedel som inte längre går att sälja, i praktiken livsmedel som visserligen är tjänligt som föda men som är nära bäst före-datum eller sista förbrukningsdag, utan uttagsbeskattning.

Skatteverket har uttryckt att marknadsvärdet på sådana livsmedel normalt sett är noll kronor eftersom alternativet är att kassera desamma. Ett företag som skänker livsmedel utifrån dessa premisser

beskattas således inte idag. Skatteverket uttrycker också att det är möjligt att i vissa fall, utan beskattning, skänka andra varor än livsmedel till välgörande ändamål – för att undvika att varorna kasseras. Gåvogivaren måste dock kunna visa att värdet på gåvan är noll kronor.

FAR anser att det är positivt att det sker en lagreglering i stället för att det endast finns uttalanden från beskattningsmyndigheten. Vidare uppskattar FAR att utredningen har gjort en internationell utblick och sett hur andra EU-länder hanterar detta. Vid den komparativa studien kan konstateras att ett stort antal länder har infört regler och/eller tillämpningar som innebär att mervärdesskatt inte behöver betalas vid gåvor av varor till vissa mottagare. Den sammanfattande beskrivningen är att det är fråga om varor som annars skulle kasseras och att de därför har ett lågt värde. Vidare finns i vissa fall krav på mottagaren samt att varorna ska främja något välgörande ändamål och inte nyttjas för kommersiella syften.

Utredningens förslag är att införa ett så kallat kvalificerat undantag för livsmedel men endast om gåvomottagaren är godkänd enligt reglerna för godkända gåvomottagare för att givaren ska erhålla inkomstskatterättslig skattereduktion. Det kan i sammanhanget nämnas att det ur lagteknisk synvinkel kan vara lämpligt att ta in definitionen av godkänd gåvomottagare direkt i mervärdesskattelagen i stället för att hänvisa till inkomstskattelagen.

När det gäller andra varor än livsmedel anser utredningen att det inte finns utrymme enligt mervärdesskattedirektivet att göra några ytterligare undantag, varken såsom kvalificerat undantag eller enligt reglerna om uttagsbeskattning. Det ska således även fortsättningsvis bara vara möjligt att undanta uttagsbeskattning för gåvor av ringa värde och varuprover.

FAR är positivt till förslaget om att en donation av livsmedel kan ske utan beskattning under vissa förutsättningar.

FAR konstaterar att utredningen intar en något försiktig linje i förhållande till EU-direktivet. FAR inser att det kan vara en utmaning i förhållande till EU-direktivet men likafullt har andra länder lyckats nå en ordning som sannolikt innebär att färre varor kasseras. Det borde vara möjligt även för Sverige. Ett sätt vore att utvidga antalet möjliga mottagare till alla som har ett allmännyttigt ändamål oaktat organisationsform, såsom idrottsföreningar och skolor, och att slopa det föreslagna kravet på registrering som godkänd gåvomottagare.

Oavsett vilket anser FAR att Sverige borde ta aktiv del i EU-kommissionens kommande arbete med att ändra direktivet, med syfte att hindra att varor kasseras i onödan. Det är också viktigt att harmonisera reglerna inom EU då det har visat sig att det är olika tillämpning och inställning i olika EU-länder. Detta arbete bör påbörjas omgående.

FAR

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt